

A munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről szóló

10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet **emelőgépekre vonatkozó követelményeinek összehasonlítása** a **14/2004. (IV. 19.) FMM** rendeleten előírtakkal (a kiadás tárgyában korábban kiadott rendelet)

Dr. Kása László

OEME elnök

Általános megjegyzés

A két rendelet közti tartalmi eltérés nem lényeges, a változtatások döntő hányada

- pontosítás;
- stiláris;
- nyelvhelyességi.

Új tartalmi változás az érintésvédelmi követelmények területét érintette, ami részben módosítás, döntő részben pedig új meghatározás.

1. Nyelvhelyességi, stiláris módosítások

N o	14/2004. (IV. 19.) FMM rendelet	10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet
1.	kockázatnak kitett munkavállaló	veszélynek kitett munkavállaló
2.	meg lehessen védeni	megvédje
3.	megakadályoz	kiküszöböl
4.	kiesési kockázatát kizárja;	kiesését kizárja
5.	emelőgépek	teher emelésére tervezett munkaeszköz !
6.	gép	munkaeszköz
7.	szállítóeszköz	önjáró munkaeszköz !
8.	kezelőelem	vezérlőberendezés

Most (értelemszerűen)

Emelőgépekkel összefüggő előírásokat pontosítani kell, mert a stiláris változáson túl sok a bizonytalan megfogalmazás:

a.) Milyen szót kell használni a továbbiakban?

emelőgép, vagy **teher emelésére tervezett munkaeszköz?**

b.) **Fogalmi vita:**

- **gép:** minden olyan eszköz, vagy szerkezet, amely az anyag, vagy energia, **helyzetének**, illetve alakjának tervszerű megváltoztatására alkalmas. (Magyar Nagylexikon)
- **munkaeszköz:** termelőmunkához való eszköz, szerszám (Magyar Értelmező Kéziszótár)
- **termelőmunka** = produktív munka;
improduktív munka = közvetlen anyagi értéket létre nem hozó munka: anyagmozgatás, **emelés**,

Megnő az ellenőrzés veszélye:

1. Módosított rendelet: mindenki elolvassa.
2. Amit a korábbiiban nem értett, vagy elfelejtette, most újra értelmezi, újra alkalmazza.
3. A nem kellően pontos megfogalmazások:
Egyéni értelmezések

Ami korábban is igaz volt

2.§. a.) *Ellenőrző felülvizsgálat:* A Mvt. 21. § (2) bekezdésének hatálya alá nem tartozó munkaeszközökre vonatkozik.

Ez a vizsgálat nincs az emelőgépeknél.

Mvt. 21. § (2) bekezdésének hatálya alá tartoznak, mert a Mvt 11. §.-ban foglaltak szerint a feladatkörében érintett **miniszter** **megjelentette az Emelőgép Biztonsági Szabályzatot.**

Az emelőgépeknél: az üzemeltetést megelőző **munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat van, aminél az MSz 6726 Emelőgépek rendeltetésszerű használatra való alkalmasságának ellenőrzése szabványsorozatban előírtak használhatók.**

Ami korábban is igaz volt

2.§ b.) *időszakos ellenőrző felülvizsgálat:*

az Mvt. 21. § (2) bekezdésének hatálya alá nem tartozó olyan munkaeszköz – munkáltató által meghatározott gyakoriságú – felülvizsgálata, amely a károsító hatások lehetősége miatt, a munkavállalók munkahelyi biztonságát és egészségét veszélyeztető helyzetet idézhet elő;

Az emelőgépeknél: az MSZ 9750 szabvány és az MSZ 9721 szabványsorozatban meghatározottak szerinti vizsgálatok vannak.

Az első időszakos biztonsági felülvizsgálatot legfeljebb az üzembe helyezés időpontjától számítva öt éven belül kell elvégezni.

Ami korábban is igaz volt

Az előző két dia alapján:

- [MSZ 63-1:1985](#) Munkavédelem. Termelőberendezések munkavédelmi vizsgálatának tartalmi és alaki követelményei. Általános követelmények
- [MSZ 63-4:1985](#) Munkavédelem. Termelőberendezések munkavédelmi vizsgálatának tartalmi és alaki követelményei. Üzembe helyezés

Ezek helyett: Ellenőrző felülvizsgálat van (14/2004-től)!

- [MSZ 63-5:1985](#) Munkavédelem. Termelőberendezések munkavédelmi vizsgálatának tartalmi és alaki követelményei. Időszakos biztonsági felülvizsgálat

E helyett: Időszakos ellenőrző felülvizsgálat van (14/2004-től)!

Az MSZ 63 szabványsorozat elemei semmilyen vizsgálatnál, de különösen az emelőgépek vizsgálatánál nem alkalmazhatóak!

Ami korábban is igaz volt.

Karbantartási napló

31. § A karbantartási utasítással rendelkező munkaeszköztől naprakész karbantartási naplót, egyéb munkaeszköz biztonságot befolyásoló karbantartásáról naprakész nyilvántartást kell vezetni.

Az ellenőrzéskor vita, ha az elnevezés más (üzemviteli napló, stb.).

Legyen egy „Karbantartási napló”, ahol a szervezet megadja: milyen néven, hol vezeti a karbantartással összefüggő eseményeket.

3. A mozgó munkaeszközökre és használatukra vonatkozó többletkövetelmények

36. § (2) A személytartót a teherfelvevő eszközhöz úgy kell rögzíteni, hogy az a **teherfelvevő eszköztől történő véletlen elmozdulás** ellen biztosított legyen.

Ez még sok vitát fog kiváltani, mert:

- nem egyértelmű: eszköztől-nem, eszközön-igen
- nem értelmezhető: mi a véletlen elmozdulás?
- ha valamit rögzítünk, akkor az nem mozdul.

37. § (1) Önjáró munkaeszközt csak az arra előírt vezetői, illetve kezelői engedéllyel rendelkező munkavállaló vezethet és kezelhet.

Előírás hiányában a 23. és 24. § szerinti tartalommal, dokumentált módon kell gondoskodni a kezelő oktatásáról. A biztonságos működtetés érdekében az utasításokat írásban kell megadni. A dokumentumot a folyamatos hozzáférhetőség biztosítása érdekében a munkaterületen (?) kell tartani.

(2) Az önjáró munkaeszköz munkaterületen történő használatához szükséges közlekedési szabályokat írásban kell meghatározni.

Az (1) és (2) bekezdés az alapja **az NKH-s jogosítványnak**, mert *1988. évi I. törvény Tv. 46.§ és 47.§ 22.5 paragrafusai:*

Jogosult vizsgáztatni a közúti közlekedési ágazatban használt önjáró emelő- és rakodógépek kezelőinek képzéséről és vizsgáztatásáról szóló külön jogszabályban meghatározott, gépkezelői jogosítványhoz kötött tevékenységet folytató gépkezelőt.

37. § (1) Önjáró munkaeszköz

- (3) Szervezési intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy az önjáró munkaeszköz munkakörzetébe **senki ne** léphessen be.
(Értelmezés kell: mi a munkakörzet egy targoncánál, egy mozgó munkaállványnál)
- (4) Megfelelő intézkedésekkel kell kizárni a mozgó munkaeszközzel okozott sérülés lehetőségét, ha a munkaeszköz munkakörzetében **munkavégzés vagy gyalogos közlekedés** történik.

23. § (1) A munkavállalókat a munkaeszköz használatával összefüggésben tájékoztatni kell legalább

- a)* a munkaeszköz egészséget nem veszélyeztető és biztonságos használatának körülményeiről, feltételeiről;
 - b)* a rendeltetésszerű használat során az előrelátható meghibásodási lehetőségekről és a meghibásodás esetén szükséges tennivalókról;
 - c)* az esetleges téves kezelésről és annak következményeiről;
 - d)* a körülmények megváltozásáról, még abban az esetben is, ha a változás olyan munkavállaló közvetlen környezetében történik, aki az érintett munkaeszközt nem használja, és
 - e)* a munkaeszköz használata során szerzett tapasztalatokból levonható következtetésekről.
- (2) A tájékoztatást az érintett munkavállaló részére az általa értett nyelven, érthetően, ahol szükséges, írásban kell megadni.

24. § A munkavállalót munkába álláskor, a munkaeszköz átalakításakor, új munkaeszköz használatba vételekor vagy üzembe helyezésekor munkavédelmi oktatás keretében, a munkaeszközök használatával összefüggésben tájékoztatni kell legalább

- a) a munkaeszköz üzembe helyezéséről, használatáról;
- b) a többfunkciós és a cserélhető munkaeszköz vagy a kiegészítő berendezés fel- és leszereléséről, működtetéséről;
- c) a munkaeszköz meghibásodási lehetőségeiről, a munkavállalónak a hiba elhárításával kapcsolatos feladatáról;
- d) a rendkívüli körülmények bekövetkezése esetén szükséges teendőkről;
- e) a különböző alkalmazási célú védőburkolatokról és biztonsági berendezésekről;
- f) a munkaeszköz rendeltetésellenes használatáról és annak következményeiről;
- g) a veszélyes terek megközelítéséről, az alkalmazott védelmi megoldásokról;
- h) a munkavállaló munkakörébe tartozó beállítási feladatokról;
- i) a munkaeszköz használatához szükséges egyéni védőeszközök és használatuk követelményeiről, és
- j) a munkaeszköz üzemeltetéséből adódó helyi sajátosságokról.

4. A teher emelésére használt munkaeszközökre használatukra vonatkozó többletkövetelmények

38. § (3) Az emelési művelet végrehajtásában résztvevőnek ipari védősisakot kell viselni, ha fejsérülés veszélye áll fenn.

de kimaradt:

A tehermozgatáshoz szükséges emelőgép kiválasztásánál figyelembe kell venni

- az emelendő terhek tömegét, alakját,
- a terhek felfüggesztési és a teherviselő elemek csatlakozási pontjait,
- a függesztő eszközök alkalmazhatóságát és az emelés idején fennálló légköri viszonyokat.

4. A teher emelésére használt munkaeszközökre és használatukra vonatkozó többletkövetelmények

38.§ (4) **Teher emelésére használt munkaeszközhöz naplót kell rendszeresíteni** és abba be kell jegyezni

- a.) a használat előtt elvégzett ellenőrzések tényét és eredményét;
- b.) a feltárt hibákat és azok elhárításának tényét és eredményét;
- c.) az elvégzett időszakos vizsgálatok tényét és eredményét.

Az emelőgép szó lecserélése miatt:

Láncos csigasor?, kézi emelők? pajszer?

4. A teher emelésére használt munkaeszközökre és használatukra vonatkozó többletkövetelmények

41. § (1) A teherfelvevő és függesztő eszközöket úgy kell jelölni, hogy a biztonságos használatukhoz szükséges **információk** – **azonosító, névleges teherbírás, utolsó teherpróba** – felismerhetőek legyenek (?).

Mi a felismerhető?

4. A teher emelésére használt munkaeszközökre és használatukra vonatkozó többletkövetelmények

45. § **Függő teher alatt senki nem tartózkodhat**, ezt a teher emelésére használt munkaeszközön elhelyezett figyelmeztetés alkalmazásával kell jelezni. **DE:**

A szükséges **biztonsági intézkedéseket írásban kell meghatározni és intézkedést kell tenni** az ennek megfelelő munkavégzésre, **ha a munkát nem lehet más módon elvégezni**, mint a megemelt teher munkavállalók feletti mozgatásával.

A dokumentumban leírtakat az érintett **munkavállalóval ismertetni** kell és a dokumentumot **a helyszínen kell tartani**. Ilyen esetben erőzárás elvén működő megfogó szerkezet, vákuumos vagy mágnes emelő nem alkalmazható.

4. A teher emelésére használt munkaeszközökre és használatukra vonatkozó többletkövetelmények

46. § Írásban kell meghatározni azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy a teher és a munkaeszköz szerkezeti elemeinek összeütközése ne következhesse be, ha két vagy több, helyhez kötött teher emelésére használt munkaeszközt állítanak fel, illetve szerelnek össze úgy, hogy azok egymás hatósugarába kerülhetnek. Az intézkedéseket az érintettekkel ismertetni kell és az intézkedéseket tartalmazó dokumentumot a helyszínen kell tartani.

4. A teher emelésére használt munkaeszközökre és használatukra vonatkozó többletkövetelmények

51. § (1) Az együttes munkavégzés biztonsága érdekében külön technológiai utasítást kell kiadni, ha a terhet egyidejűleg két vagy több munkaeszkővel emelik.

(2) Az együttes emeléshez irányító személyt kell kijelölni.

4. A teher emelésére használt munkaeszközökre és használatukra vonatkozó többletkövetelmények

54. § A teher emelésére használt munkaeszköz részletes üzemeltetési követelményeit az üzemeltetési dokumentáció, az Emelőgép Biztonsági Szabályzat, illetve a vonatkozó nemzeti szabványok tartalmazzák.

Kérdés újra, mi:

- a teher emelésére használt munkaeszköz?
- az emelőgép?

5. A magasban lévő munkahelyen ideiglenesen végzett munkánál használt munkaeszközökre és használatukra vonatkozó többletkövetelmények

58. §. (2) munkaszintek megközelítését lehetővé tevő létrát úgy kell megválasztani és elhelyezni, hogy az **egyéb kapaszkodási lehetőség hiányában legalább 1 méterre nyúljon ki az elérendő munkaszint fölé.**

(6) A létrát a használat megkezdése előtt szemrevételezéssel ellenőrizni kell. Sérült, deformálódott, hiányos létra nem használható.

(7) A támasztólétrának a vízszinteshez képest 60–75°-os szöget kell bezárnia a létra típusától függően.

5. A **magasban lévő munkahelyen** ideiglenesen végzett munkánál használt munkaeszközökre és használatukra vonatkozó **többletkövetelmények**

59.§ (2) **Szilárdsági és állékonysági számításokat kell végezni**, ha a választott munkaállvány méretezési adatai nem állnak rendelkezésre vagy a méretezési adatok a tervezett szerkezeti összetételnek nem felelnek meg, **kivéve**, ha a **gyártó által előírt módon vagy szabványos** elemekből kialakított munkaállványra vonatkozó építési szabályoknak megfelelően épült.

59.§ (3) A munkaállványt a **megbízott személy által készített építési és bontási terv** szerint kell felépíteni, használatba venni, illetve lebontani, figyelembe véve a használati útmutató előírásait is. **Típus terv** is készülhet a nemzeti szabványban meghatározottak alapján vagy azzal legalább egyenértékű, olyan műszaki megoldás szerint, amely tartalmazza az alkalmazás helyén fennálló **körülményekre vonatkozó követelményeket**

5. A **magasban lévő munkahelyen** ideiglenesen végzett munkánál használt munkaeszközökre és használatukra vonatkozó többletkövetelmények

59.§ (5) A munkaállvány padozaton lévő feljáró nyílások nem helyezkedhetnek el egymás fölött. Nem közlekedés céljára készült állványelemeket közlekedési célra használni nem szabad.

Köszönöm a figyelmet!